EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 1.7.2024
COM(2024) 262 final

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile määrusega (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

KOMISJONI ARUANNE EUROOPA PARLAMENDILE JA NÕUKOGULE

komisjonile määrusega (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) antud delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise õiguse kasutamise kohta

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus)[1] võeti vastu 2009. aastal. Määrus jõustus 4. detsembril 2009 ja seda hakati kohaldama alates 4. märtsist 2011.

2019. aastal muudeti loomsete kõrvalsaaduste määrust määrusega (EL) 2019/1009,[2] millega lisati artikli 5 lõikesse 2 õiguslik alus tootmisahela lõpp-punkti kindlaksmääramiseks loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete puhul, mida kasutatakse orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainetena, mis ei kujuta endast enam märkimisväärset ohtu inim- või loomatervisele. Kui selline lõpp-punkt on kindlaks määratud, võib neid orgaanilisi väetisi ja mullaparandusaineid seejärel turule lasta ilma loomsete kõrvalsaaduste määrusest tulenevate piiranguteta ning nende suhtes ei kohaldata enam ametlikku kontrolli vastavalt käesolevale määrusele.

Loomsete kõrvalsaaduste määruse muudetud artikli 5 lõikes 2 on sätestatud õiguslik alus lemmikloomatoidu, väljaspool söödaahelat kasutamiseks ette nähtud tehniliste toodete ning orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete lõpp-punktide kindlaksmääramiseks. Sellega antakse komisjonile õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte.

Muudatust kohaldatakse alates 15. juulist 2019.

ÕIGUSLIK ALUS

Käesoleva aruande esitamise kohustus on ette nähtud määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 51a lõikega 2. Selle sätte alusel on komisjonil õigus võtta alates 15. juulist 2019 viie aasta jooksul vastu delegeeritud õigusakte kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 2 osutatud küsimustes ning komisjon peab esitama delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist.

Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 51a lõikes 2 on sätestatud, et komisjonile antud volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga

[1] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1069/2009, milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete tervise-eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 1774/2002 (loomsete kõrvalsaaduste määrus) (ELT L 300, 14.11.2009, lk 1).

[2] Euroopa Parlamendi ja nõukogu 5. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1009, millega kehtestatakse ELi väetisetoodete turul kättesaadavaks tegemise nõuded ning muudetakse määrusi (EÜ) nr 1069/2009 ja (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 2003/2003 (ELT L 170, 25.6.2019, lk 1).

ajavahemiku lõppemist, ning artikli 51a lõikes 3 on sätestatud, et Euroopa Parlament ja nõukogu võivad komisjonile delegeeritud õigused igal ajal tagasi võtta.

2. DELEGEERITUD ÕIGUSTE RAKENDAMINE

Komisjon on aruandeperioodil talle delegeeritud õigusi kasutanud ja võtnud vastu järgmised delegeeritud õigusaktid.

- Komisjoni 22. mai 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1605, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009 teatavate orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmisahela lõpp-punktide kindlaksmääramise osas[3].

Käesoleva delegeeritud määrusega määratakse kindlaks liidus toodetud orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmisahela lõpp-punktid, pärast mida ei kohaldata nende toodete suhtes enam määruse (EÜ) nr 1069/2009 nõudeid, tingimusel et neid kasutatakse kooskõlas määrusega (EL) 2019/1009 ELi väetisetoodete koostisosadena. Delegeeritud õigusakt võeti vastu 22. mail 2023 ning see edastati Euroopa Parlamendile ja nõukogule. Kuna Euroopa Parlament ega nõukogu ei esitanud vastuväiteid, avaldati delegeeritud määrus 8. augustil 2023.

Määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 5 lõikes 4 on sätestatud komisjoni kohustus määrata teatavatel asjaoludel kindlaks teatavate loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete lõpp-punkt vastavalt artikli 5 lõikele 2. Komisjon täitis kõnealuse määruse artikli 5 lõikes 4 sätestatud kohustuse, saates volituse Euroopa Toiduohutusametile (EFSA). Euroopa Toiduohutusamet avaldas seejärel teadusliku arvamuse „Inactivation of indicator microorganisms and biological hazards by standard and/or alternative processing methods in Category 2 and 3 animal by-products and derived products to be used as organic fertilisers and/or soil improvers“[4] (Indikaatormikroorganismide inaktiveerimine ja bioloogilised ohud standardsete ja/või alternatiivsete töötlemismeetodite korral 2. ja 3. kategooria loomsete kõrvalsaaduste ja nendest saadud toodete puhul, mida kasutatakse orgaaniliste väetiste ja/või mullaparandusainetena). Kõnealuse teadusliku arvamuse kohaselt võivad lõpp-punkti jõuda ainult teatavad määruse (EÜ) nr 1069/2009 artikli 5 lõikes 4 loetletud loomsetest kõrvalsaadustest saadud tooted, kui neid kasutatakse koostisosadena vastavalt määrusele (EL) 2019/1009.

Lisaks võib komisjon loomsete kõrvalsaaduste määruse artikli 5 lõikes 2 sätestatud volituse alusel määrata kindlaks tootmisahela lõpp-punktid täiendavate loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete, nimelt määruse (EÜ) nr 1069/2009 artiklites 32, 35 ja 36 osutatud toodete puhul, mis ei kujuta endast enam märkimisväärset ohtu inim- või loomatervisele.

3. JÄRELDUS

Komisjon on nõuetekohaselt vastu võtnud kohustusliku delegeeritud õigusakti, mis põhineb loomsete kõrvalsaaduste määruse artikli 5 lõikes 2 sätestatud volitusel, nimelt komisjoni delegeeritud määrusel (EL) 2023/1605. Komisjon peab vajalikuks vaikimisi pikendada artikli 51a lõikes 2 sätestatud volituste delegeerimist viie aasta võrra, nagu on sätestatud käesolevas artiklis, et määrata kindlaks edasiste loomsetest kõrvalsaadustest saadud toodete lõpp-punktid

[3] Komisjoni 22. mai 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/1605, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1069/2009 teatavate orgaaniliste väetiste ja mullaparandusainete tootmisahela lõpp-punktide kindlaksmääramise osas (ELT L 198, 8.8.2023, lk 1).

[4] *EFSA Journal 2021;19(12):6932.*

sõltuvalt EFSA tulevastest positiivsetest hinnangutest ning arvestades võimalikku vajadust muuta käesolevat delegeeritud määrust tulevikus. Komisjon palub Euroopa Parlamendil ja nõukogul võtta käesolev aruanne teadmiseks.